

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin, yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 1 yıldır gözlem altında:

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya İmalat Sanayi Anketi, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü Konya Sanayi Odası internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan "Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?", "Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?" ve "Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?" sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

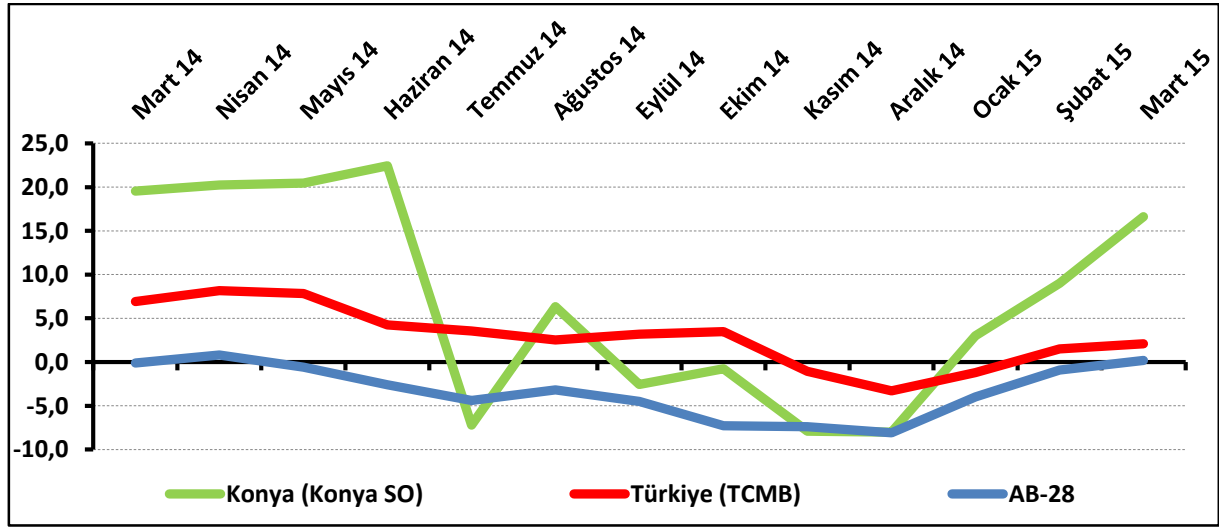
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, 3 aydır yükselmeye devam ediyor:

Şubat ayında 9 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Mart ayında 7,6 puan yükselerek 16,6 puan değerini almıştır. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinde geçen yıla göre 3 puanlık düşüş yaşanmıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Mart 2015'te bir önceki aya göre 0,6 puan yükselerek 2,1 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi de Mart 2015'te bir önceki aya göre 1,1 puan yükselerek 0,2 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre hem Konya'da hem de Türkiye geneli ve AB-28'de yükselmiştir. Geçen yıla göre ise Konya ve Türkiye'de düşerken, AB-28'de yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Mart 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin yükselmesinde mevcut siparişlerdeki artış etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mart 2014 – Mart 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

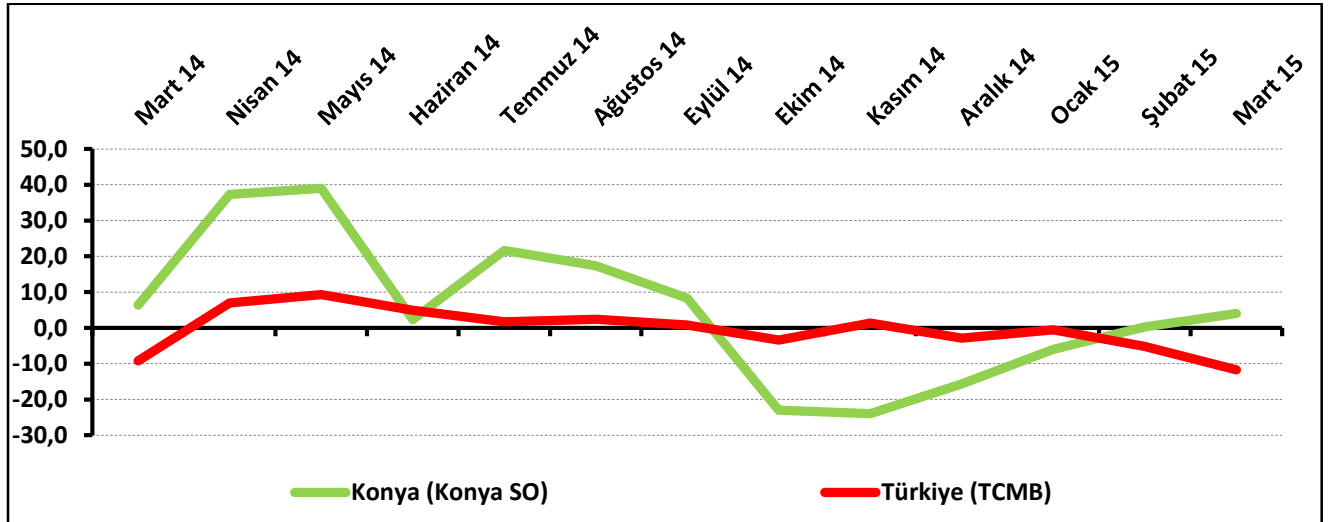
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6									

Konya imalat sanayindeki genel gidişat 4 aydır yükselmeye devam ediyor:

Konya imalat sanayinin yüzde 38,3'ü, bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 34,3 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 27,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında Konya'nın son 1 ayda Türkiye geneline göre daha iyi bir durumda olduğu görülmüştür. Aralık 2014'te yükselmeye başlayan Konya imalat sanayindeki genel gidişat, üst üste 4 aydır yükselmeye devam ediyor.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Mart 2014 – Mart 2015)

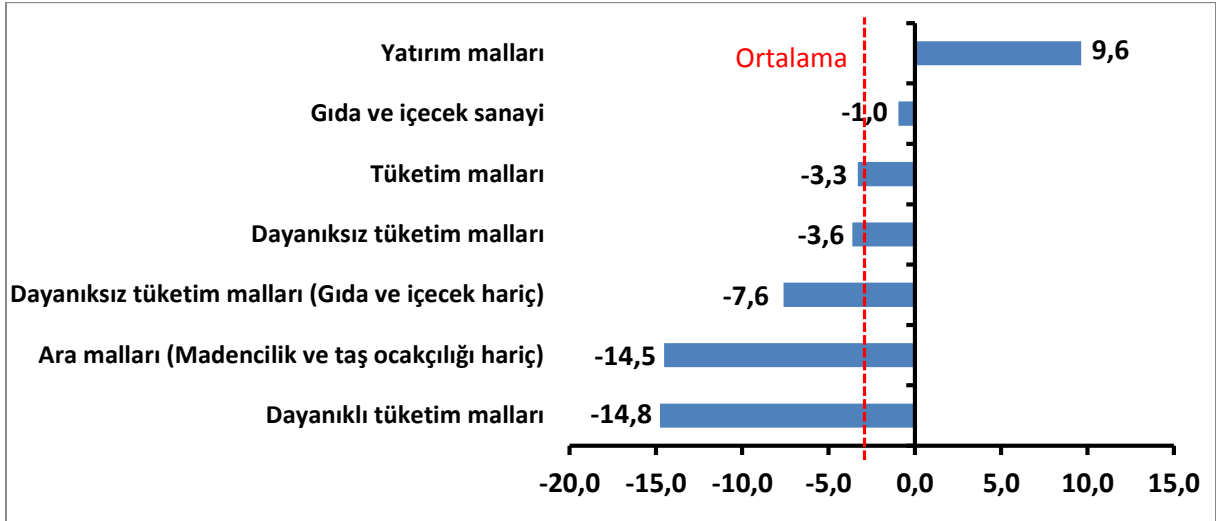

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,3'ü önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 92,3'ü ise düşmesini bekliyor.

Mart ayının lideri yatırım malları sektörü oldu:

Mart 2015'te Konya'da imalat sanayine alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yıla göre sadece "yatırım malları" sektörünün arttığı görülmektedir. Bu sektör dışındaki tüm sektörlerde geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır. "Gıda ve içecek sanayi" sektöründeki düşüş ortalama düşüşün altında kalmıştır. "Tüketim malları", "dayanısız tüketim malları", "gıda ve içecek hariç dayanısız tüketim malları", ara malları" ve "dayanıklı tüketim malları" sektörlerindeki düşüş ortalama düşüşten fazla olmuştur. Geçen yıla göre en fazla düşüş "dayanıklı tüketim malları" sektöründe olmuştur.

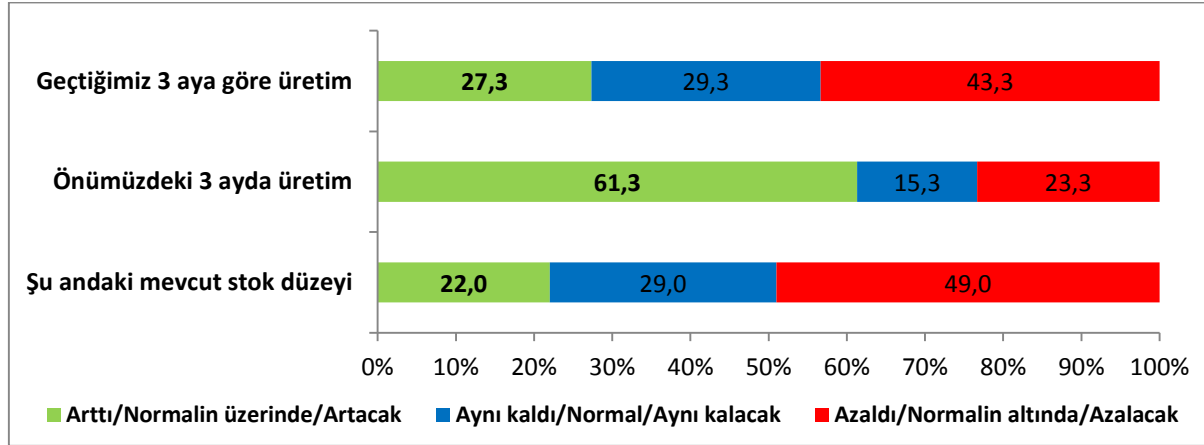
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi'nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Mart 2015)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim yükseldi:

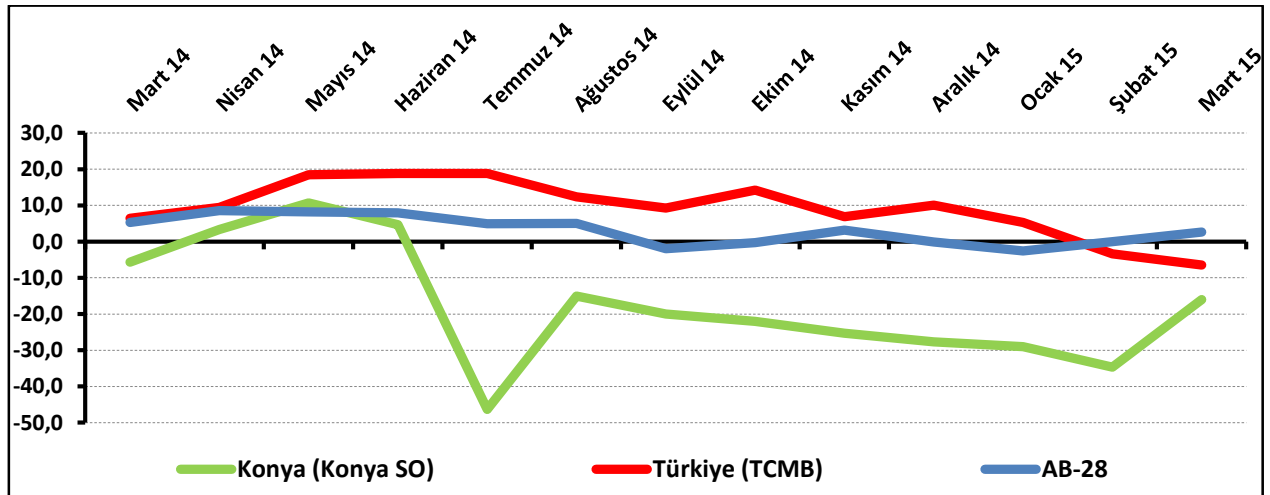
Mart 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 27,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre üretimin arttığını ifade ederken, yüzde 61,3'ü önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtmiştir. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 29'u mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Mart 2015)

Eylül 2014'ten bu yana düşen geçtiğimiz 3 aya göre üretim, mart ayında yükseldi. Mart 2015'te de geçtiğimiz 3 aya göre üretim Konya'da, Türkiye'den daha düşük değer almıştır.

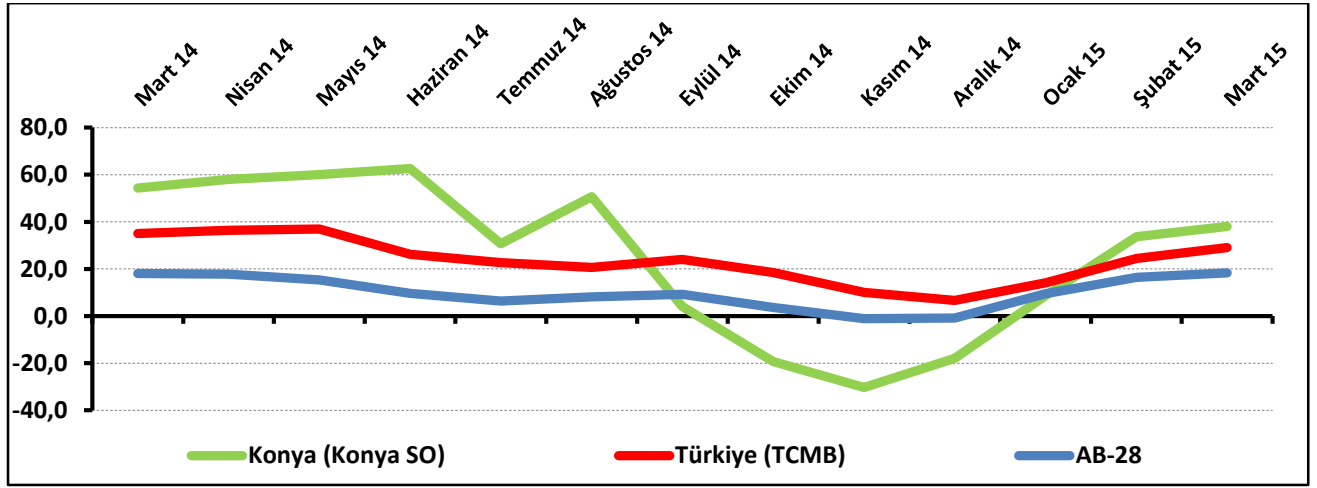
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Mart 2014 – Mart 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 61'i önümüzdeki dönemde üretimin artacağını bekliyor:

Aralık 2014'ten bu yana yükselen önümüzdeki 3 aylık üretim beklentisi, Mart 2015'te de yükselişini sürdürdü. Konya'da önümüzdeki 3 aylık üretim beklentisi Türkiye'den ve AB'den daha yüksek bir değer almıştır. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 61'i önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2014 – Mart 2015)

Mart'ta Konya'da kapasite kullanım oranları arttı:

Şubat 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 52,8 iken, Mart 2015'te bir önceki aya göre 4,1 puan yükselerek yüzde 56,9 olmuştur. Kapasite kullanım oranı Türkiye'de ise geçen aya göre 0,4 puan düşerek yüzde 72,4 olmuştur.

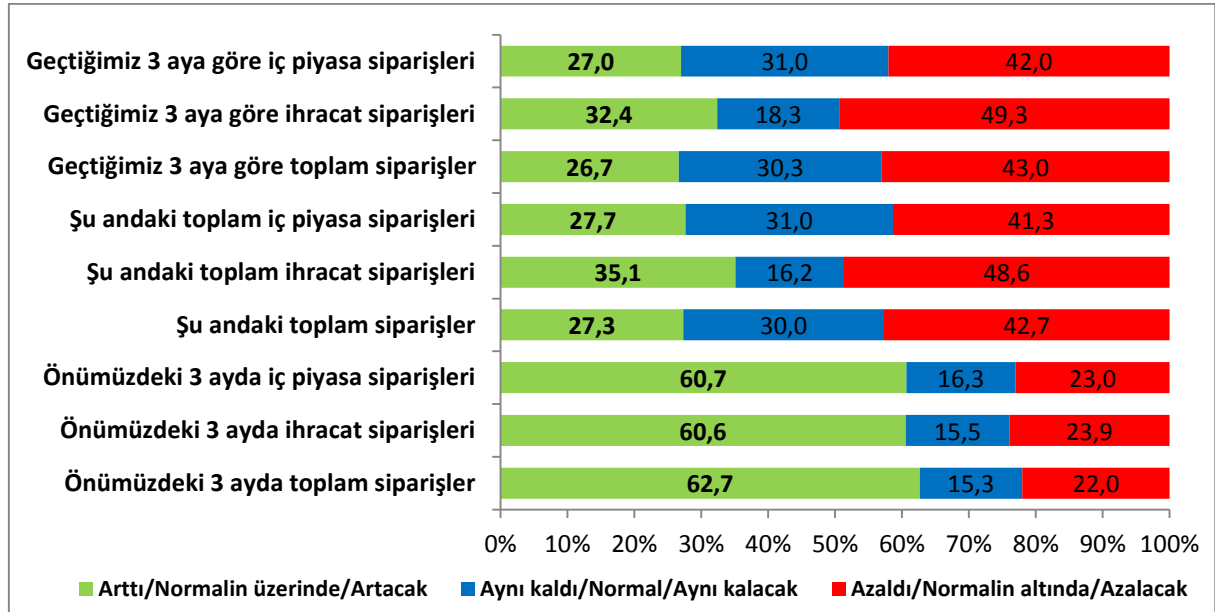
Konya imalat sanayinin yüzde 63'ü önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Mart 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 26,7'si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerin arttığını ifade ederken, yüzde 62,7'si önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtmiştir.

Önceki aylarda da olduğu gibi Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun geçtiğimiz dönemdeki sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında hem geçmiş dönemde hem şuan hem de önümüzdeki dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisinin iç piyasa siparişlerinden daha fazla olduğu görülmektedir.

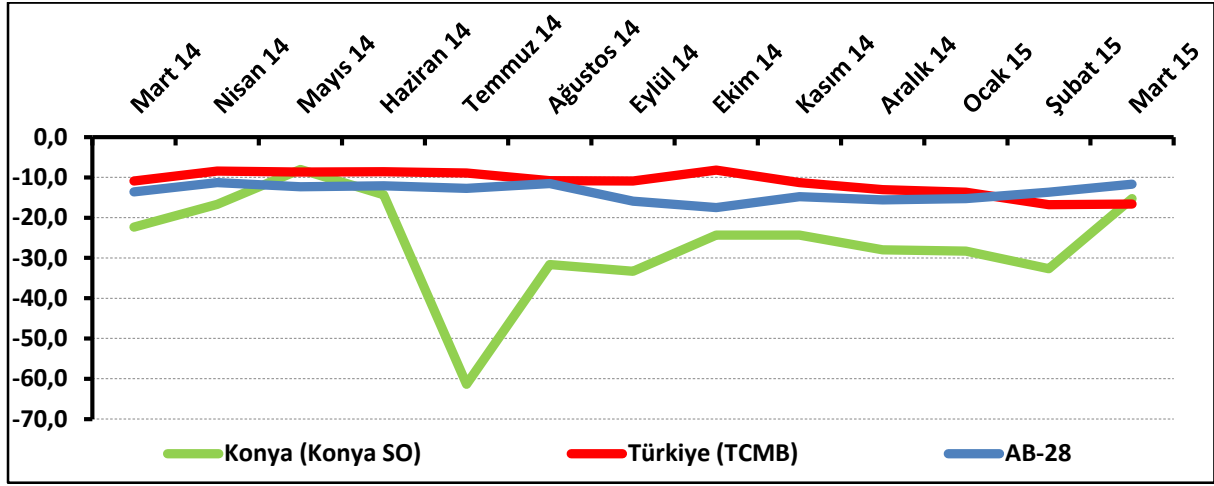
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Mart 2015)

Konya'da mevcut sipariş miktarı geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Konya imalat sanayinde şu andaki toplam sipariş miktarı geçen aya ve geçen yıla göre yükselmiştir. Konya'da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 27,3'ü mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 30'u normal seviyede, yüzde 42,7'si ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya'da şu andaki toplam sipariş miktarı, AB-28'den daha düşük bir değer alırken Türkiye'den daha yüksek bir değer almıştır.

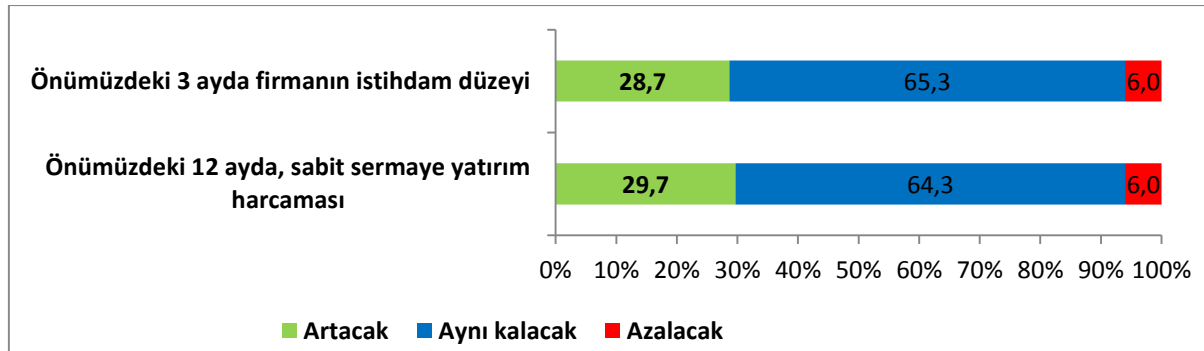
Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Mart 2014 – Mart 2015)

Konya imalat sanayinde istihdam beklentisi artmaya devam ediyor:

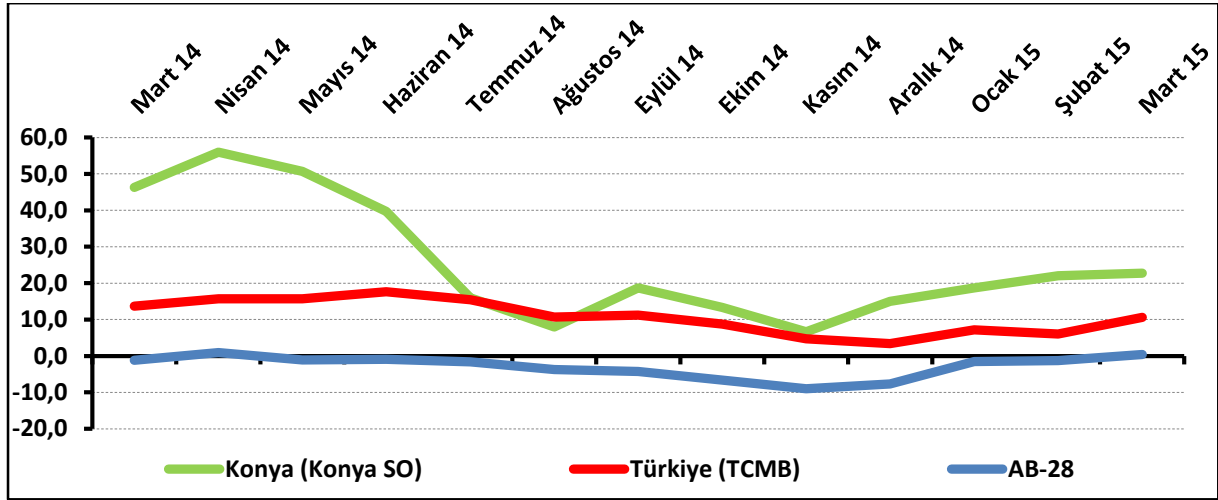
Mart 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 28,7'si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade ederken, yüzde 29,7'si önümüzdeki 3 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtmiştir. Önümüzde 3 ayda istihdam beklentisinde geçen aya göre artış yaşanmıştır.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Mart 2015)

Önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisinde Aralık 2014'te başlayan artış Mart 2015'te de devam etti. Mart 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 65'i önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünüyor. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisi Konya'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

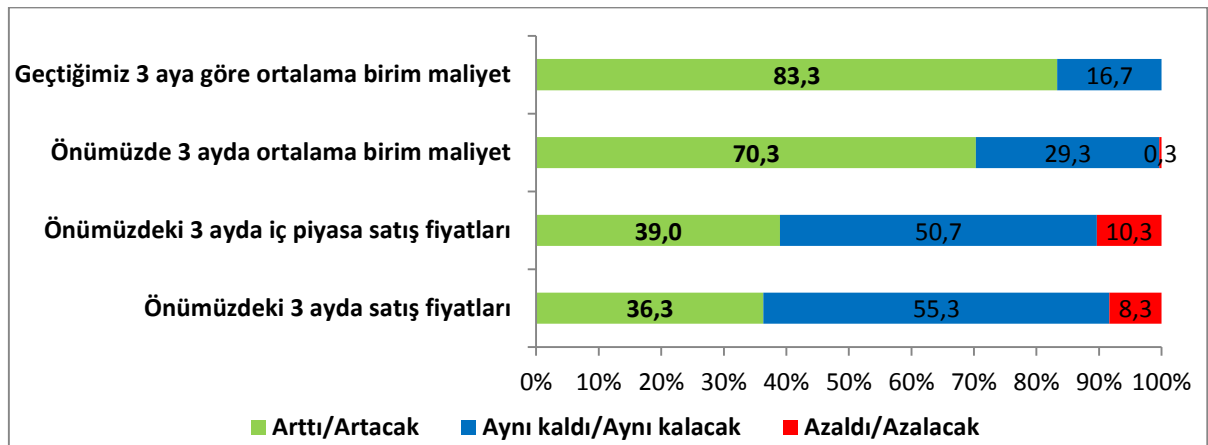
Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2014 – Mart 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 83'ü ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Mart 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 83,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 70,3'ü önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetlerinin artacağını beklediğini ifade etmiştir. Konyalı üreticilerin yüzde 36,3'ü ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Mart 2015)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde ihracat siparişleri dışındaki tüm göstergelerde geçen aya göre artış yaşandığı görülmektedir. Konya, gelecek dönemdeki tüm göstergelerde, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Mart 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	18,7	-10,3	-16,0	-6,5	2,6
Önümüzdeki 3 ayda üretim	4,3	-16,3	38,0	29,1	18,3
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	1,0	0,3	27,0	-6,2	-6,0
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	19,0	6,7	-15,0	-10,8	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-0,5	-11,1	-16,9	-6,0	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	17,4	-7,3	-16,3	-10,7	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	19,6	5,6	-13,7	-14,4	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	2,2	18,5	-13,5	-17,4	-14,8
Şu andaki toplam siparişler	17,4	7,0	-15,3	-16,6	-11,7
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	5,4	-17,0	37,7	29,7	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-23,4	-5,5	36,6	27,8	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	7,7	-21,0	40,7	32,5	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	0,7	-23,6	22,7	10,6	0,4
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	3,4	-7,6	23,7	5,3	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	4,3	5,3	83,3	35,6	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	16,7	33,7	70,0	37,9	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	8,7	10,4	28,7	24,9	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	4,3	6,7	28,0	19,6	-0,5
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	3,7	-2,3	4,0	-11,7	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi yükselmeye başladı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke İspanya olmuştur. İspanya’yı; Malta ve Slovenya takip etmiştir. Geçen yıla göre en fazla düşüş Danimarka, Yunanistan ve Avusturya’da yaşanmıştır. Hem AB-28 hem de Euro Bölgesi İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen yıla göre artış göstermiştir.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
İspanya	9,6
Malta	8,4
Slovenya	7,9
Bulgaristan	5,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	5,0
Portekiz	3,6
Slovakya	3,0
İsveç	2,9
Çek Cumhuriyet	2,8
İtalya	2,5
Macaristan	2,0
Hırvatistan	1,9
Fransa	1,5
Polonya	1,5
Euro Bölgesi-19	1,0
AB-28	0,3
Hollanda	0,3
Romanya	-0,1
Finlandiya	-0,3
Almanya	-0,6
Litvanya	-0,6
Estonya	-1,5
Lüksemburg	-1,5
İngiltere	-2,0
Letonya	-2,6
Belçika	-4,0
Türkiye	-4,8
Avusturya	-5,6
Yunanistan	-6,8
Danimarka	-28,3